ARCADE

Supliment literar artistic al revistei Aripi

Anul XI
87-88

Revistă literar-artistică și de cultură a Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu“ Pitești

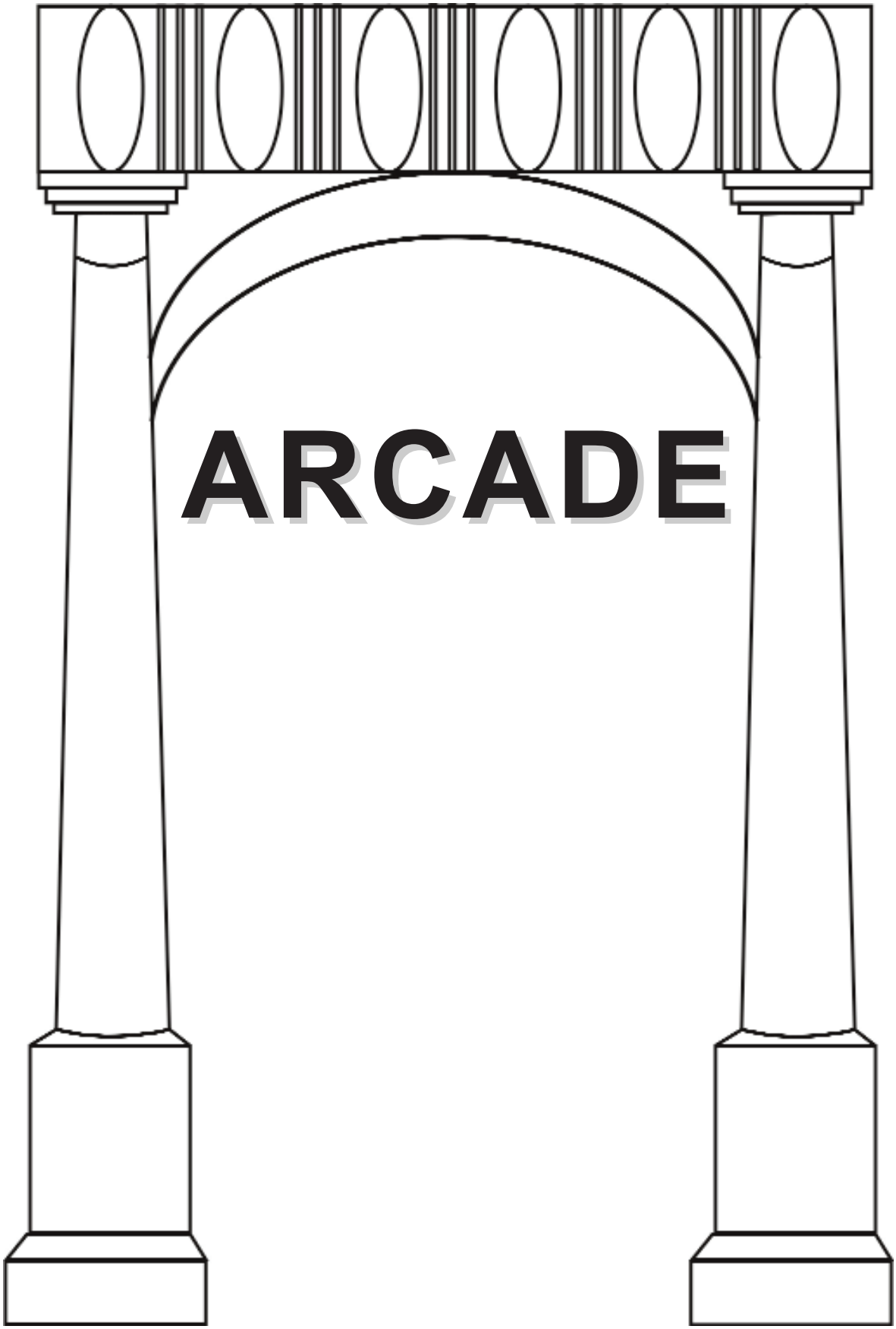
ARCADE

ARCADE
Supliment al publicației ARIPI - revistă literar-artistică și de cultură a Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” Pitești
Fondată în anul 1969, Serie nouă, 87-88/2018

Redactor – șef
Prof. Manuela Dovleac

Redactori – șefi onorifici

Prof. Petru STOICESCU

Prof. Ionel ŢUŢĂ

Redactori îndrumători

Prof. Iris TĂNĂSESCU
Prof. Eugenia HAGIMĂ
Prof. Miana Florentina POPA
Prof. Floarea MARTINESCU

Secretar de redacție
Prof. înv. primar Vicenția PETRACHE

Colectivul de redacție
Membri:

Delia ACHIM
Larisa AVRAM
Maria BĂDESCU
Iasmina BĂZĂVAN
Alexandru COSTEA
Bianca COSTACHE
Bianca DUMITRU
Ada DUMINICĂ
Irina GRIGORE
Alexandra IVAN
Adnana IVANA
Alexia MANEA
Ioana NIȚU
Andra NIȚULESCU

Colaboratori:

Prof. Renata ALEXE
Col.(r) Alexandru MARIN

Coordonare
Prof. Dr. Marian HAIDUCU, director
Prof. Iris TĂNĂSESCU , director adjunct
Prof. Miana POPA
Prof. Manuela DOVLEAC

Vignete și desene

Cercul de Arte Plastice al Școlii Gimnaziale ”Mihai Eminescu” Pitești
Prof. Radu IOAN
DTP
Pr. Dr. Napoleon Nicolae DABU

Tipar
Editura Trialog Pitești

Aripi și suplimentul său ***Arcade*** sunt editate trimestrial de Școala Gimnazială “Mihai Eminescu” Pitești și se adresează în special elevilor, profesorilor și tuturor celor interesați de literatură și de artă
Site-ul Școlii Gimnaziale “Mihai Eminescu” Pitești (inclusiv al revistei și suplimentului editate): www.mihaieminescupitesti.ro
Facebook: Școala Gimnazială “Mihai Eminescu” – Pitești

REDACȚIA
Str. Tineretului, nr. 4, Pitești, Argeș, România
Tel/fax: 0248 252771, e-mail: aripi11@yahoo.com, sc_emin11@yahoo.com.

Absolventul de gimnaziu şi orientarea în carieră

Întrucât la sfârşitul ciclului gimnazial elevul trebuie să facă prima opţiune care-i va marca puternic drumul în viaţă, cadrul didactic va trebui să fie în măsură să realizeze o apreciere prospectivă a aptitudinilor, capacităţilor de care dispune acesta. Elevii trebuie ajutaţi să-şi cunoască posibilităţile reale şi să le raporteze la cerinţele profilului liceului pe care vor să-l urmeze în continuare şi la solicitările profesionale pentru care urmează să se pregătească. Şcoala trebuie să asigure informaţii referitoare la profilele fiecărei unităţi şcolare spre care se pot îndrepta şi la solicitările profesionale legate de un domeniu sau altul de activitate.

Orientarea şcolară şi profesională a elevilor se realizează nu numai în cadrul orelor de dirigenţie şi în cadrul activităţilor extraşcolare, ci se realizează şi în cadrul orelor obişnuite de curs. În cadrul predării fiecărui obiect de învăţământ se realizează trei condiţii fundamentale ale orientării profesionale: cunoaşterea intereselor şi aptitudinilor elevilor; informarea elevilor în legătură cu instituţiile şcolare şi profesionale spre care se pot îndrepta după absolvire; educarea intereselor cu direcţionare profesională net exprimată.

Orientarea şcolară şi profesională trebuie privită ca o activitate continuă ce vizează dezvoltarea indivizilor în vederea pregătirii lor pentru carieră.

Cunoaşterea elevului presupune o activitate complexă, care constă în culegerea datelor despre elev din diverse medii (familie, şcoală, grupuri de prieteni etc.) în realizarea unor interviuri şi utilizarea unor metode specifice de investigare a personalităţii.

Această activitate constituie o condiţie fundamentală a organizării şi a desfăşurării eficiente a procesului de educaţie, dar şi o componentă esenţială a procesului de consiliere şi orientare şcolară.

În acest sens, pentru elevii de clasa a VIII-a se pune spre rezolvare o problemă importantă de orientare: alegerea şcolii şi ocupaţiei de viitor, a pregătirii lor în continuare în direcţia profesiunii alese.

Pentru aceasta, în anul şcolar 2016-2017, un număr de 97 de elevi din clasele terminale din Şcoala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Piteşti au fost obiectul unui studiu privind opţiunile şcolare şi profesionale, realizat de consilierul şcolar în perioada aprilie-mai 2017.

Profilul absolventului de clasa a VIII-a din Şcoala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Piteşti poate fi sintetizat astfel:

- Un elev cu media generală cuprinsă în intervalul 9 – 9,99;
- Urmează un liceu teoretic cu profil real (preferabil C.N.L. „IC Brătianu”) pentru prestigiul unităţii şcolare.

-continuare în pag. 5-

⁂ Îşi doreşte o carieră în Tehnologia Informaţiei (IT);

⁂ Motivat de necesitatea alegerii profilului pentru a practica profesia dorită;

⁂ Şcoala Gimnazială îl sprijină pentru alegerea făcută prin oferirea mai multor informaţii despre opţiunile şcolare la finalul clasei a VIII-a, din partea profesorului diriginte;

⁂ Familia îl sprijină prin suport emoţional şi program suplimentar de lucru acasă la disciplinele unde întâmpină dificultăţi de învăţare;

⁂ După finalizarea liceului, îşi va continua studiile în România;

⁂ Consideră că cel mai important aspect pentru a reuşi în carieră este disciplina;

⁂ Factorul care îl determină să obţină rezultate bune la învăţătură este dorinţa de a avea rezultate bune la învăţătură;

⁂ Crede că va intra la liceul ales şi că îşi va construi cariera dorită în mare măsură;

⁂ Este dispus să depună efort pentru a-şi construi cariera dorită în foarte mare măsură;

⁂ Crede că piaţa muncii îi va oferi posibilitatea de a practca meseria/profesia dorită în mare măsură.

Pentru consilierea şi orientarea carierei elevilor, o importanţă deosebită o prezintă educarea intereselor cognitive şi profesionale, precum şi a aptitudinilor acestora, dirijarea aspiraţiilor în direcţia ofertei sociale privind necesarul forţei de muncă şi cultivarea unei motivaţii superioare, care stau la baza opţiunilor şcolare şi profesionale. Modalităţile cele mai eficiente de educare a acestor variabile de personalitate, care în procesul formării şi dezvoltării lor se intercondiţionează, sunt reprezentate de acele preocupări şcolare şi extraşcolare care au o puternică rezonanţă în personalitatea elevului, preocupări „în care elevul este angajat şi în care, pe baza disponibilităţilor sale psihice şi fizice, copilul poate obţine satisfacţii”.

Întrucât numărul profesiilor şi specialităţilor liceale este foarte mare, elevii singuri sau ajutaţi numai de către părinţi, nu-şi pot alege în cunoştinţă de cauză tipul de liceu sau profilul în care să se realizeze din punct de vedere profesional. De asemenea, ei singuri nu-şi pot cunoaşte aptitudinile şi capacităţile proprii, nu-şi pot orienta interesele şi aspiraţiile în direcţia formării şi dezvoltării lor

depline. De aceea, elevii trebuie ajutaţi de şcoală să se autocunoască şi să-şi însuşească informaţiile necesare cu privire la profilul şcolar şi profesional spre care optează, în conformitate cu fondul lor aptitudinal şi cu necesităţile viitoare de cadre în profilul respectiv.

Bibliografie:

BĂBAN, A, „Consiliere educaţională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenţie şi consiliere”, ed. PSINET, Cluj-Napoca, 2003

JIGĂU, M., „Consilierea carierei”, ed.SIGMA, Bucureşti, 2001

LEMENI, G., MICLEA M., „Consiliere şi orientare. Ghid de educaţie pentru carieră”, ed.ASCR, Cluj-Napoca, 2004

TOMŞA, GH., „Orientarea şi dezvoltarea carierei la elevi”, Casa de Editură şi Presă Viaţa Românească, Bucureşti, 1998.

Prof. psiholog Roxana CONSTANTIN

Marin Sorescu, scriitor român cu succes internațional

Scriitorul român Marin Sorescu (1936-1996) este membru al generaţiei ’60, alături de Nichita Stănescu, Ana Blandiana, Ion Alexandru, Constanţa Buzea.

Acesta primeşte de-a lungul carierei sale numeroase premii şi câştigă votul de încredere a lui Eugen Simion şi nu numai, este apreciat de critica literară, dar şi de publicul larg. Acest succes deplin e asigurat de ingeniozitatea sa, de accesibilitatea discursului său poetic, imaginaţia ironic – parodică, de atracţia spre spectacol.

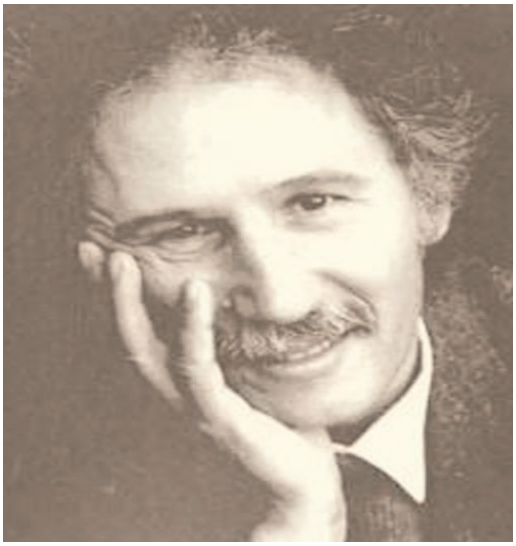

De la debutul său din 1964, Marin Sorescu a urcat constant în topul celor mai traduşi autori români şi s-a aflat tot timpul în prim-planul câmpului literar. Fiecare dintre cele peste treizeci de cărţi publicate a fost o carte-eveniment, intrând rapid în atenţia cronicarilor literari. Lucrările sale au fost traduse peste hotare, pe aproape toate continentele planetei, totalizând peste şaizeci de cărţi apărute în străinătate. Exegeţii au stabilit imediat filiaţiile (asemănări cu opera lui Arghezi, Minulescu, Anton Pann, legătura cu teatrul expresionist şi absurd), dar au remarcat şi permanenta înnoire a stilului şi uşurinţa cu care scriitorul abordează o diversitate de genuri: poezie, teatru, proză, eseu, critică literară, jurnal, fără a-şi trăda însă personalitatea.

Piesele de teatru şi grupaje semnificative din versurile lui Marin Sorescu au apărut traduse în reviste din Bulgaria, Ungaria, Iugoslavia, Cehoslovacia, Polonia, U.R.S.S., Norvegia, Olanda, Spania, Canada, Mexic, Venezuela, Australia, China, India etc. Începând din 1966, Marin Sorescu a întreprins călătorii de studii în mai multe ţări din Europa, S.U.A., Mexic, participând totodată la numeroase Congrese şi festivaluri internaţionale. A fost invitat să conferenţieze şi să citească din versurile sale în peste 40 de universităţi din Europa şi America de Nord. Versuri în lectura autorului au fost înregistrate la Library of Congress, Washington, în 1971 şi la PoetryCenter (Universitatea California, din San Francisco, 1981). În 1983 este primit membru corespondent al Academiei „Mallarme” din Paris. În acelaşi an (decembrie) i se decernează, la Madrid, de către un prestigios juriu internaţional, Premiul mondial de poezie „Fernando Riello”. Anul 1985 aduce un apogeu al traducerilor publicate în străinătate de versuri şi piese aparţinând lui Marin Sorescu. Anul următor autorul publică „Uşor cu pianul pe scări”, volum de cronici literare, iar în 1988 apare volumul IV din „La Lilieci”.

Pe 9 martie 1991 devine membru al Academiei Române şi este recomandat la Premiul Nobel pentru literatură. În acelaşi an scriitorul primeşte premiul Herder, Viena.

Marin Sorescu, ca poet, aparţine generaţiei ’60, a dezgheţului literar, caracterizată prin demersuri anti-ermetice, anti-convenţionale declarate, căreia îi aparţin vârfuri reprezentative ale poeziei româneşti: Nichita Stănescu, Ana Blandiana, Cezar Baltag, Ioan Alexandru, Ileana Mălăncioiu, Mircea Ivănescu etc. Această generaţie recuperează pe diferite căi lirismului interbelic pierdut în tezismul realist-socialist al „obsedantului deceniu” şi are un statut de reper în poezia românească postbelică, fixând cele mai importante direcţii de evoluţie a poeziei, direcţii ce n-au putut fi deturnate, fapt acceptat de către toţi criticii literari.

Domeniul în care Marin Sorescu a primit aplauzele tuturor, la scenă deschisă, este dramaturgia. Succesul pieselor sale de teatru a fost şi este răsunător, Sorescu fiind, fără îndoială, autorul dramatic cu cele mai multe traduceri în limbi internaţionale şi cel mai premiat creator de teatru românesc. Modificând decisiv legile şi convenţiile teatrului naturalist, a introdus mai multe elemente inovatoare (a scris texte cu un singur personaj, a apelat la interiorizarea dialogului), a asimilat principiile şi procedeele teatrului expresionist şi absurd şi a impus o problematică serioasă pe care a tratat-o în registru cosmic. Iată ce marturisea însuşi Sorescu în legătură cu teatrul său:

„Îmi place teatrul, în primul rând că este o meserie; şi în al doilea rând, pentru că este o meserie imposibilă, având de-a face cu inspiraţia, care încă nu se ştie ce este şi care sector administrativ ori cerebralo-sufletesc trebuie s-o controleze şi s-o aprobe.

Când am început să scriu teatru eram un naiv – şi din cauza asta mi-au şi ieşit poate unele lucrări mai rotunde – ca jucătorul improvizat care câştigă prima dată – la nimereală – şi după aceea se încăpăţânează să se prezinte la ruletă zi de zi, ruinându-se cu voluptate, dar antrenat.

Simţind că încep să mă crispez, am trecut la piese istorice, mutând propria dramă în crisparea unei epoci din secolul al XV-lea românesc. Căci, am uitat să vă spun, dacă Iona şi Paracliserul sunt eu – ca să parafrazez cunoscuta butadă – tot eu sunt şi teatrul meu istoric”. (Extemporal despre mine, revista Vatra, 1981).

Prof. Iris TĂNĂSESCU

Nichita Stănescu (1933-1983)

Născut la Ploești, este absolvent al Facultății de Filologie din București. Debutează în 1957 cu trei poeme. Primul său volum, „Sensul iubirii”, este publicat în 1960. Începând cu 1964, publică anual câte o culegere de versuri.Versurile sale au fost traduse în diferite limbi. Volume: „Sensul iubirii” (1960); „ O viziune a sentimentelor” (1964); „Dreptul la timp”(1965); „11 elegii” (1966); „Roșu vertical”; „Omul și sfera” (1967); „ Laus Ptolomaei” (1968); „Necuvintele” (1969); „În dulcele stil clasic” (1970); „Măreția frigului”(1972); „Epica magna” (1978); „ Opere imperfecte „(1979); „Noduri și semne” (1982); „Eseuri”, „Cartea de recitire” (1972); „Respirări” (1982).

Apariția primelor poezii ale lui Nichita Stănescu a stârnit senzație, atât prin problematica lor, cât mai ales prin limbajul poetic excesiv vizualizat, dar abstractizant, deseori șocant. S-a observat de la început tendința poetului de gândi deodată două planuri ale existenței, unul individual și altul cosmic.

Este peste tot în poezia sa o pregătire de zbor, o bătaie de aripi a materiei gata să țâșnească în văzduhuri misterioase, sub semnul unui serafim poetic ce-l apropie de Eminescu. Însă, acest vizionarism diafan e cultivat la școli poetice mai moderne, ca la Barbu. De aceea, simbolurile poetice au veșmânt mai abstract și aparent ermetic. Poezia lui Nichita Stănescu face ca lucrurile să pară translucide, ușoare, imponderabile, devenind simboluri. La Nichita Stănescu poezie este această lumină care înalță materia și o readuce la condiția ei inițială.

Pentru Nichita Stănescu „cuvântul” este creator, lumea esențelor există prin cuvânt.

Lucrurile, ca semne poetice, trebuie să fie create, puse într-o stare muzicală, altfel nu există decât în structura lor celulară. În acest sens, poezia „ Andru plângând” este elegia pură a cuvântului creator, un simbol al genezei artei. Poezia este forța care pune în stare de creație cuvântul ascuns din lucruri:„ În străfundul fiecărui lucru nu există / până la urmă decât un cuvânt/ înfățișarea trupului meu, tristă/ știe legea acestui pământ, că până la urmă în lucruri nu este / în miezul miezului decât un pământ”. Ideile, imaginile, dilată realitatea pentru a sugera ideea centrală a creației, urmărită pe mai multe planuri. Un plan este acela ce definește actul poetic ca arenă a unei lupte aprige cu formele înșelătoare, mobile ale cuvântului. Al doilea plan, redă creației sensul ei cosmic fundamental. Ființa cuvântului își are dramele, clipele de jubilație și tragediile sale; inspiră stimă, iubire, dar și teamă pentru că primul semn al morții e dispariția cuvântului.

Cuvântul are putere creatoare, nașterea poeziei este ieșirea din „oul cuvântului“.

Nichita Stănescu stăpânește o fină tehnică remarcabilă devenind deseori un comediograf superior al cuvântului („Frunză verde de albastru”). Uneori, totul e privit pe dos, noțiunile sunt formulate prin antinomiile lor. Deseori, este paradoxal, teribil, dar numai el poate spune: „Îmi fac de cap, îmi fac de frunze, îmi fac de cai/ pentru săgeți trupul meu este crescut”.

Nichita Stănescu are teroare de universurile lichefiate(„ Împotriva mării”) unde lipsește principiul germinator solar; același sentiment sugerează noțiunea de sferă sau de cerc, prin impresia de orizont închis, pe când pătratul, triunghiul reprezintă pentru el „forme ale libertății de gândire”. De asemenea, poetul are o spaimă de vise. Somnul deplasează liniile, visele metamorfozează volumele și poetul manifestă o obsesivă teamă de rupere a coerenței universale. La fel simte teroarea de însingurare.

Cuvintele, în care avusese încredere în „Omul și sfera”, l-au trădat în „Laus Ptolomaei”, odată formulate, cuvintele trădează („nelămuresc”) și timpul și lucrurile „Orice cuvânt e un sfârșit/ orice cuvânt și orice limbă este un strigăt de moarte ”. Sprijinul poetului e totuși cuvântul și într-o elegie „A inventa o floare” îi reabilitează fidelitatea, puterea de a cuprinde și de a numi lucrurile.

Există la Nichita Stănescu și plăcerea de a se copilări în poezie cu grație, în cântece suave, necesare pentru a odihni spiritual. Nichita Stănescu „vede cuvintele” cum alții văd idei și numește poezia „lacrima unui ochi necunoscut”. „Poezia este ochiul care plânge”, „ea este însuși plânsul/ plânsul unui ochi neinventat/ lacrima ochiului celui care trebuie să fie frumos/ lacrima celui care trebuie să fie fericit”- toate aceste poeme sunt intelectualizate.

Bibliografie:
Tudor Vianu - „Arta prozatorilor români”, București, Editura Orizonturi, 2010.
Alex Ștefănescu - „Istoria literaturii contemporane”, București, Editura Mașina de scris, 2005.
Șerban Cioculescu, Vlademir Streinu, Tudor Vianu- „Istoria literaturii române moderne”, București, Editura Minerva, 1974.

Prof. Gabriela HAGIMĂ

Cronica revistelor

„Niciun meşteşug nu este mai frumos şi mai bogat, mai dureros şi mai gingaş totodată ca meşteşugul blestemat şi fericit al cuvintelor. El devine o pasiune nestăpânită şi a scriitorului mediocru, şi a meşteşugarului de geniu – şi, când o urăşte mai mult, atunci o iubeşte artistul mai puternic.”(T. Arghezi „Ars poetica”)

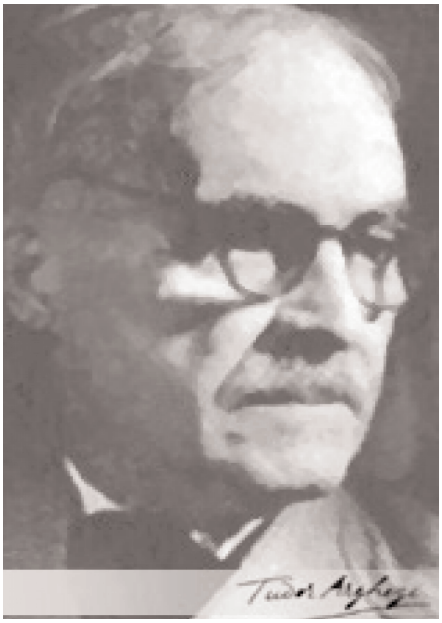

Cuvântul stă la baza relaţiilor interumane, el poate determina atât armonie cât şi haos între oameni. De aceea, necesitatea păstrării formei scrise a literaturii, într-o epocă dominată de meandrele tehnologiei, trebuie cultivată tinerilor prin toate formele de literatură scrisă. Revistele literare, fie că sunt simple „foi volante”, fie că sunt publicaţii consacrate, trebuie să se readapteze nevoilor şi curiozităţilor tuturor cititorilor, acoperind medii de viaţă, culturi şi categorii de vârstă dintre cele mai diverse.

Revista şcolară „Aripi” se doreşte a fi, prin această rubrică, un îndrumător spre lectură publicistică de calitate, ramânând consecventă unor publicaţii prezentate în numerele anterioare, dar aducând în discuţie şi scrieri noi.

Revista „Limba română”, revistă de ştiinţă şi cultură Nr. 5-6 (241-242) 2017 CHIŞINĂU, în cele peste 370 de pagini, poartă cititorul prin diferite perioade istorice(„Lecţiile istoriei”), îi face cunoştinţă cu scriitori clasici(„Permanenţa clasicilor”) şi contemporani(„Prozatori contemporani”), modelează limbajul prin „dialogul artelor” observând că există „o nouă formă de comunicare în spaţiul virtual: oralitatea digitală”. Capitolele „Sociolingvistica” şi „Pro didactica”reprezintă o adevarată provocare de lectură pentru toate generaţiile.

Întorcându-ne pe meleagurile argeşene, ne oprim atenţia asupra câtorva publicaţii apărute sub îndrumarea Centrului Cultural: „Cafeneaua literară”, „Argeş”.

„Cafeneaua literară” în numărul din decembrie 2017, rămâne fidelă cititorilor locali, informând asupra evenimentelor culturale care îmbogăţesc spiritual viaţa argeşenilor. Visătorii cetăţii din Clubul „Cafeneaua literară” i-au invitat pe iubitorii de poezie ai urbei piteştene să participe la ORA DE POEZIE, miercuri, 25 octombrie 2017, ora 13, la Biblioteca Judeţeană Argeş, unde au avut loc două evenimente: Prezentarea cărţilor de poezie Silvia Neagoe & Virgil DIACONU, „Cartea îngerilor”, Virgil Diaconu, „Atelierul de fluturi”, „Eros şi leprocraţie”, Lucian COSTACHE, „Hazard. Granit, flori de câmp şi scaieţi” şi „Recital poetic”. Sunt prezente rubricile „Poesis”, „Interviurile cafenelei”, „Lector”„Arte poetice”, „Proza”, care oferă o varietate literară cititorilor.

Revista „Argeş”, nr.11(425) din noiembrie 2017, la rubrica „Actualitate” anunţă apariţia unui nou volum semnat Mihail Diaconescu. „Noul volum este intitulat *Discursuri*. El cuprinde discursuri rostite de domnul Mihail Diaconescu la ceremoniile solemne prilejuite de lansarea unora dintre cărţile sale la Palatul Prezidenţial Cotroceni, la Palatul Patriarhal din Bucureşti, în unele biblioteci”. Un eveniment important în sfera culturală îl reprezintă „Gala scriiitorilor anului”, organizată la Iaşi (1-3 noiembrie2017) de Uniunea Scriitorilor din România, Primăria Iaşi şi Casa de Cultură „Mihai Ursachi”. Sunt prezente în revistă rubricile „Poesis”„Cronici”„Traduceri”, astfel lirismul coabitând cu succes cu epicul, memorialistica şi textul informativul în paginile „Argeşului”.

De aceea, îndemnul la lectură adresat tinerei generaţii de cititori, trebuie să fie consecvent şi formulat într-un mod atractiv pentru a ajuta la descoperirea farmecului cuvintelor. Voi încheia această rubrică tot sub semnul „Artei poetice” argheziene:

„Fiecare scriitor este un constructor de cuvinte, de catapetesme de cuvinte, de turle şi de sarcofagii de cuvinte. Cuvântul construit poate să aibă gust şi mireasmă; poate oglindi în interiorul lui profunzimi imense pe-o singură latură construită; el dă impresii de pipăit aspru sau catifelat, după cum sapă-n lespezi sau se strecoară prin frunze.”

Prof. Manuela DOVLEAC
Decembrie, 2017

Rătăciri

Pe unde mergeam răsărea pădurea,
freamătul unei păsări…

Singura mea călăuză era un fluture:
o flacără ce pâlpâia pentru mine
pe unde nici nu te-aştepţi.

O flacără eram pe frunza de brusture.
O furnică îmbrăcată în negru,
vântul încurcat prin copaci…

Cât despre suflet, ce să vă spun?
Abia mă mai ţineam după el,
prin cântecul – atât de înalt – al privighetorii…

Cărări

În vremea aceea
respiram sub o floare.

Dacă mi se făcea frig,
mă înveleam cu noaptea…

Puteam să dorm liniştit –
în turnurile de veghe ale copacilor
păsări întunecate schimbau străjile.

Strajă după strajă, până ce întunecatele
îmi aruncau la picioare dimineaţa.
Da, întunecatele îmi aruncau la picioare
ghemul de cărări al pădurii.
Deşi cele mai multe cărări
începeau chiar din coroana copacilor…
Ele mă luau întotdeauna de mână prin cer.

Prin cer, chiar dacă eu niciodată
nu am izbutit să urc mai sus
decât cântecul mierlei…

Familia

Eram acolo ca într-o mare şi secretă familie.
Gâzele – nişte verişoare de departe –
urcau liniştea pe firul de iarbă.

Cot la cot cu sora albină,
prin ceasloavele florilor răsfoiam miresme.
Da, în ceasloavele florilor cugetam faguri…

Numai fratele mai mare –
copacul cu fruntea grea de stele –
se ascundea de mine în nori.
Nici dimineaţa, când păsările plecau la lucru,
nu îmi dădea prea multă atenţie.
Copacul, fratele meu cel mare!
El avea întotdeauna problemele lui în cer.

Mai degrabă stăteam de vorbă cu vrăbiile.
Cu vrăbiile, care abia din văzduh începeau…
Şi care coborau uneori pe pământ
ca să-mi pună în braţe văzduhul…

Seara, dădea buzna peste mine tăcerea.
De peste tot, tăcerea. Era atâta linişte,
că auzeam fragii vorbind cu frunzele lor.
Desigur, toate lucrurile pe care le ştiam
nu făceau cât o bătaie de aripi.

Eram acolo – am spus –
ca într-o mare şi secretă familie.

Noaptea

Iată şi noaptea!
Cum alerga printre ierburi,
pesemne după greierii ce n-o lăsau să doarmă,
noaptea se împiedica, întotdeauna, de mine.

Dar eu nu aveam vreme de ea –
pe atunci mă strecuram, tiptil, afară din trup,
să prind din urmă rotitoarele stele…
Mă strecuram afară din trup ca să prind stelele.

Vino şi tu! îi strigam
trupului meu uitat printre ierburi…
Vino şi tu!

Prin cer

Odată,
m-am ţinut scai de un graur,
prin cer…
Aripă cu aripă, după el, prin cer…
Pe Dumnezeu
nu l-am întâlnit niciodată…

Înaintea mea…

Înaintea mea
mergea întotdeauna un bărbat.

Un bărbat pe care
nu l-am ajuns niciodată din urmă…

Virgil DIACONU
Volumul „Copilul Pădurii”

Singur

Cel mai singur am fost când,
în faţa mea, a murit un copac…

Până şi gălăgioasele păsări au tăcut dintr-odată,
noaptea s-a ascuns într-o scorbură.

Şi cum alergam după ajutor,
toată noaptea după ajutor,
ba pe la casa ariciului, ba pe la casa pietrei,
ba prin grădina adormitelor flori, deodată,
mi-a ieşit în faţă tărâmul tăcerii. Crucile!
Tărâmul tăcerii, bătut în cuie de argint,
de teamă să nu se ridice la cer… Crucile!
Şi lumânările, aprinse la marginea lumii
ca nişte suflete care nu vor să renunţe.
Lumânările, care se mai luptă şi acum
cu întunericul din mine.

Cel mai singur am fost când,
în faţa mea, a murit un copac…

Și-așa...

După câteva anotimpuri furate
de vagabondul
ce îndeasă în buzunarele-i largi
la întâmplare
tot ce întâlnește în cale,
iată Vacanța cea mare!
cu orizonturi unind cu pământul apele,
cu delfini și albatroși țipând,
cu ierburi mângâietoare în adânc.

Voi învăța să înot spre apus
cu privirea spre soare
lin
însoțită de caii-de-mare
până la casa copilăriei
umbrită de nucul uriaș
unde mă așteaptă tata
cu caramele în buzunare,
iar mama hrănește păsările curții
cu grâu îndulcit cu miere.

De-aș fi...

Ploaie de-aș fi,
m-aș ascunde într-o carte de colorat,
cititorii neștiutori
să mă afle în nebănuite culori.

Vorbele s-ar umple
de nuanțe namaivăzute,
mereu altfel, mereu neștiute:
iarba ar fi albastră sau roz,
învăluindu-ne trupul de chinoroz
cu răcoarea mătăsii din zori
ori a nopții alteori;
mireasma violet a pământului
le-ar aromi cărările
cu adierile apusului;
corăbii le-ar călători
pe oceane cărămizii.

M-aș umbri printre copacii mov,
sub soarele verde,
în eternitatea pietrelor albe.

Unde-s?

Plâng fântâni de ne-nțeles,
pe cărările din șes,
plânge lutul din adâncuri
pe cărările din câmpuri.

Unde sunt? Unde se-ascund?
Unde dorul să-mi afund?
Unde-s toți? Unde-au pierit?
Unde gândul să-mi alint?

Șerpi încep de-a șuierară,
vânt de toamnă de-a cântară,
semn târziu mă înfioară,
tulburi ceruri mă-nfășoară.

Iudita DODU IEREMIA
Volumul „Captivi în poveste”, Ed. Tiparg, 2015.

Vorbește-ncet....!

Vorbește-ncet....!

Aud căderea fulgilor de nea
pe ram de zarzăr
printre gene,
surâs șoptit
pe colț de stea
în valsul zilei cu poeme.

Vorbește-ncet....!

Mi-e atât de somn
sorbită-n golul din fereastră!

Vorbește-ncet....
adorm...
e cald...
pe umăr țese ultima amiază...

Vecia picură iubiri

Pomi cu brațe-ncolăcite
Printre sclipirile suse,
Flori suind în ramuri crude
Vis şi cântece apuse...
Zile, de vară, cu doruri
Unde suliţi de aramă
Luminează până-n sânge,
Ca tablouri puse-n ramă...
Prind visările să nască
Pe altare de poeme
În legendele ce poartă
Feţi-Frumoşi şi Cosânzene.
Peste crestele luminii
Hergheliile de ploi,
Într-o vară înflorită,
Ne-apropie pe-amândoi.
Vecia picură iubiri!
Iar visez şi-ncep să cânt...
O grădină legănată
Îţi soarbe numele din gând...

Lia RUSE
Canada

Capriccioso

Hai să dansăm în clepsidre,
Să trimitem scrisori frigide,
Să scoatem în unghii şi-n dinţi
Dopul sticlelor înamorate
De fantezie, de singurătate,
Să ne ieşim o dată din minţi!
Hai să vânăm la lumina chibritului
Estetica infinitului,
Să păzim la lumina lanternei
Filozofia capei şi a pernei.
Soarbe-mi genunile, tu,
Cel ce spune de trei ori pe zi nu !

Străinul

Tot făcîndu-şi singur curaj,
A învăţat cu multă uşurinţă
Să meargă pe tavan.
Podeaua năpădită
De urma altor vieţi
Rămânea astfel imaculată
Şi, totodată,
Se bucura de enormul avantaj
De-a nu mai avea cu uşa
Nici în clin, nici în mânecă,
(S-au antipatizat totdeauna)
Trecând direct prin pereţi
Sau mutându-i din loc.
Din zâmbetul larg, de duminică,
Dublul său îi făcea cu mâna:
Pot să intru ?... Ai un foc ?

Allora ALBULESCU ŞERP
„O clipă complice”

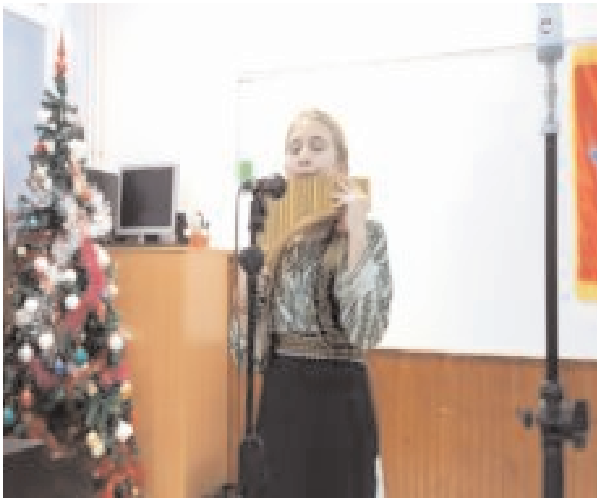

Emoțiile aprinse

O, în inima mea sunt emoţii aprinse,
În ele, vise dintr-un exil uitat, pătrund
Şi ca o muzică cu sunetele stinse
Din ireal, alb, mirajul iubirii-l ascund.
Sorb şi ameţesc în cânt,..
Suflu-mi, sparge bluza,
Să salte inimile-n zbor
Şi să visez precum visam?!

Lia RUSE
Canada

Transfigurare

Rodul unei munci de laborator de aproape un sfert de veac ,"Echinox", 2017, Pitești, volum de poezii, semnate de Nicolae Ionescu, este mărturisirea unui crez în care observația, experiența personală, încrederea se deschid pe rând în fața cititorului.

Conturate pe un fond sensibil, textele poetice dezvăluie ceea ce înseamnă transcedere. Se intersectează aici teme diferite: creația, nașterea, moartea, iubirea, timpul ireversibil, divinitatea.Dacă tema iubirii este minoră, pregnantă rămâne aceea a Divinității.Sunt poezii care apar în pagină dintr-o dorință de comunicare.

Nicolae Ionescu, preot misionar, caută, bate la ușă, care insistent redempțiunea, convins că va fi auzit și înțeles.

Clipele de meditație asupra existenței luminate de strălucirea Învierii, convingerea eului „Că sunt de toate și că sunt nimic", îl îndreaptă spre creația divină, spre artă: „De la apus în toiul dimineții,/Îmbrac în stihuri rana care doare" („Viață și poezie").

În fond , viața rămâne zbatere „între ieri și azi/Te ridici și cazi"- (Ecce homo).

Contează înțelegerea pe care trebuie să o avem; prin înțelepciune omul devine „Sol de biruință /Pace și credință".

Vama vieții este, în majoritatea cazurilor „prețul unui vis/ Adormitor ca florilor petale" („Vis în zori"). Un far al existenței este Domnul spre care își îndreaptă privirea și speranța. „O, Doamne vino la ceas târziu/Ori într-a zilei tainică oră/ Copil cuminte-aș vrea să-ți fiu/Ce ți se-nchină și te adoră"/ („O,Doamne"). Echilibrul interior vine dintr-o credință puternică. Privește cu evlavie icoana aducătoare de liniște și de împlinire: „Când pe scara-i de mătase / Luna-n crânguri se coboară / Doru-mi Te revede-n casă/Aplecat pe policioară." („Azi îți dau inima-mi toată"). Armonia universală se realizează prin credință: „Ne vom uni cu Dumnezeu în gând" iar binefacerea este mare: „Ne vom sui de-om merita la Domnul".

Treimea Sfântă este, în viziunea eului, nucleul universului, punctul de rezistență „în crunte lupte Apuse, cruciale", „în focul urii/Rebele și bolnave", în jertfele aduse pentru nașterea Creștinismului. Prinosul adus Domnului este veșnic: „Pentru acestea Ție/Pios ne închinăm / Și-n inima cea vie/ Duios te așezăm" („Sfintei Treimi"). Același îndemn la credință, la rugăciune își urmează linia lirică în „Rugă celestă", „Pe-un soare ce alungă ceața". Monologul dezvăluie un eu zbuciumat care își găsește pacea numai în relație cu Divinitatea: „O, Iisuse-n lumea de necazuri/Fii prin Duhul Sfânt printre zaplazuri/ Și ne-nvață cum să putem duce/ Cât mai demn a vieții noastre Cruce"- („Pe-un soare ce-alungă ceața").

Iisus devine izvorul spiritual al omului, ocrotitorul și îndrumătorul său. Sentimentul vine dintr-o experiență a vieții, din încercări la care afost supus: „Ajută-mă, o, Doamne Sfinte/ Când drumul vieții-mi pare greu/Că închinându-mă la Tine / S-ajung să Te iubesc mereu! („Ajută-mă, o, Doamne Sfinte/". El însuși mărturisește: „De când Treimii mă închin/ Scăpat-am de obștescul chin"- (*De când Treimii mă închin*).

Consideră credința puternică un dar pe care l-a făcut Dumnezeu: „Din darurile-ți de-mpărat/În foc ceresc m-ai îmbracat / Și pentru asta-ți voi sluji/ Până în cea din urmă zi" („Din darurile-ți de-mpărat").

Necredința egoismul înseamnă decăderea morală, viața cere o conștiință „trează și curată", îndreptată spre lumină-cunoaștere - Divinitate („Golul din noi ascunde-n el").

Taina Fiului și a Tatălui este de nepătruns, de aceea vrea să înțeleagă misterul, să se apropie de Treime. Prezența divină este certitudine. De aici dorința de comuniune, de aici extazul divin! „Pe câmpii elizee/Fară pală de vânt/ Du-mă Doamne, scânteie / Trup ieșit din pământ ./Ce fior, ce plăceri /Saltă-mi ochii mei trişti/Când robit de dureri /Simt din nou că existi".

Mântuitorul este „un frate-n suferință-mi", „un sprijin în surghiun", este viața: „Te vreau Iisuse, singur pe veci al meu stăpân", („Din chinul suferinței"). „Ruga celor morți/Leacul celor vii/Iisus este speranța, sprijinul fiecăruia, miracolul existenței.

Îl simte aproape, luminându-i calea, ajutându-l să-și poarte crucea: „Dumnezeu și Om ales,/Bun în gând măreț în faptă/ Fii cu noi,săraci și goi! /Și ne-nvață calea dreaptă", („Lumină și taină").

Recunoaște puterea divină, se vede mărunt în fața Domnului: „Pe Dumnezeu n-am dreptul de vinovat să-l cert" („Orbit de patimi grele").

Nu lipsesc poezii închinate Maicii Domnului, Sfintei Treimi, îngerilor, preoților duhovnici, preotului Marin Drăguşin, Înaltpreasfințitului Calinic, Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului, Prea Cuviosului Părinte Consilier Caliopie Ichim.

Reminiscențe ale copilăriei, ale adolescenței, ale casei părintești și ale primei iubiri luminează universul operei, discret.

O revoltă împotriva vieții contemporane cu formele ei de activitate în care predomină răutatea, invidia, crima este dezvăluită printr-o vizibilă durere. („Încredere").

Poeziile din „Echinox" rămân opera unui poet analitic care își face din credința ortodoxă un sens al vieții. Străbate scara virtuților prin umilință, regret, durere, iubire, nădejde, răbdare, cădere și ridicare până la transfigurare.

Prof. Alexe RENATA

Alexei Mateevici, preotul-poet (1888-1917)

Anul 1917 înregistrează în literatura noastră pierderea unui sensibil poet înzestrat cu har și din plin cu frumusețe morală, pe care și le-a purtat cu modestia și cu liniștea unui sfânt.

Alexei Mateevici descindea dintr-o familie pentru care dragostea de țară, de oameni și de credință reprezentau atribute esențiale.

Era fiul lui Mihai Mateevici, preot în Zaim, într-o biserică veche din 1815 cu hramul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril. Preotul vine în Zaim, sat cu tradiții creștine, în 1893, iar Alexei, care avea cinci ani, învață în școala primară și aude multe balade vechi, murmurate de săteni, evocate mai târziu în ,,Limba noastră", acea răscolitoare poezie, tresărire de simțire înaltă, românească: ,,Limba noastră-i numai cântec, /Doina dorurilor noastre, /Roi de fulgere, ce spintec / Nouri negri, zări albastre.". Era atras de mic de taina literelor, așa cum a mărturisit mama sa, Nadejda.O punea să-i numească literele mari pe care le vedea pe titluri și la scurt interval a început să citească, până să fie dat la școală.

Formația sa este de teolog – între 1902-1910 urmează studiile în Chișinău la Seminar, continuate între 1910-1914 la Academia Teologică.

Om de cultură, publicist tribun, culegător de folclor, traducător și apărător al românilor, Alexei Mateevici avea o conștiință profundă, i-a însoțit pe soldați pe front, la Mărășești și a murit la douăzeci și nouă de ani, răpus de boală. Universul existenței sale este mult mai larg decât spațiul străbătut de pașii vizitatorilor în Casa memorială din Zaim. Ideile sale erau înalte, porneau spre libertate și unire pe care nu a putut să le vadă. Tricolorul și steagul cu steluțe aurii al Uniunii Europene confirmă, parcă, acest lucru. La Casa memorială, ,,Muzeul Alexei Mateevici", călătorul ajunge trecând pe lângă livezi frumoase și pe lângă grădini cu trandafiri. Construită de tatăl poetului și transformată în muzeu prin grija poetului Ion Găină, locuința de șase camere (trei muzeu) păstrează atmosfera epocii.

Statuia lui Alexei Mateevici îi întâmpină pe vizitatori de la intrare. Înalt, demn, cu picioarele desculțe precum Apostolii lui Hristos, cu o cruce fără lanț, pornită din credința inimii, cu privirea străbătând zarea timpului, așteaptă să le vorbească oamenilor.

Imaginea ei amintește de portretul făcut de Nicolae Chiscop în ,,Mărturii despre Alexei Mateevici", ,,un preot de statură mijlocie, destul de robust, cu părul bogat, castaniu, fără a fi lung, cu o barbă scurtă, cu privire blajină în ochii expresivi".

Interiorul casei păstrează mărturii despre viața și activitatea familiei. Odaia părinților conține câteva piese de ordin spiritual – un pian, instrument la care cânta bunicul, două coronițe pentru cununie, o cruce de pristol, un exemplar al Bibliei din 1919, foarte valoros, ținut în mână de tatăl său, preotul, și un Ceaslov dat de preotul Ioan Neaga din Căușeni, tatălui său.

-continuare în pag. 14-

Camera copiilor, veselă după atâta amar de vreme, răsuna de glasuri. Patul acestora, obiectele din încăpere, tablourile părinților care privesc fericiți trecutul și prezentul, oferă mărturii despre trecerea poetului prin această lume.

Pe masă, icoana Maicii Domnului stă liniștită, ocrotitoare, răspândind blândețe.

Oameni cu dragoste de carte și de grai, părinții le-au cultivat interesul pentru cultură.

Aici, lângă sobă, mama le citea din revista „Albina”, aici se făceau lecții de limba română.

Ceva din viersul creațiilor populare auzite în zonă, ceva din vorba înțeleaptă a preotului, din sufletul blând al mamei au trecut în stihurile poeziei „Limba noastră”, cel mai frumos omagiu adus limbii române, creație devenită Imnul Republicii Moldova. Dar „Limba noastră” nu este numai atât, ea este simbolul unității noastre naționale, idee în care a crezut poetul, este tresărirea inimii noastre, profunzimea cugetului românesc, comoara cea mai de preț a românilor. Căci aceasta înseamnă limba română, mărturie a existenței poporului, vibrație a sensibilității, credință dreaptă a Ortodoxiei. Pe toate le-a simțit Alexei Mateevici și le-a pus nu numai în pagină, ci și în memoria afectivă a prosperității: „Limba noastră-i o comoară /În adâncuri înfundată /Un șirag de piatră rară /Pe moșie revărsată /[…] /Limba noastră-i frunză verde /Zbuciumul din codrii veșnici /Nistru lin ce-n valuri pierde /Ai luceferilor sfeșnici.”

Pe lângă această minunată poezie, a scris și altele: „Umbra nucului”, „Mama”, „Mângâiere”, „Hristos a înviat”, „Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim”, „Cântecul clopotului”, „Cântec de leagăn”, „Cântecul zorilor”, „Atunci când soarele apune”. Versurile prezente în atmosfera casei memoriale s-au ridicat din convingerea sa, din gândirea liberă care s-a dispersat în Marele Tot, luând esențe din văi și din codri, din ape și din munți, de la țărâna de jos până la azurul de sus, în acea înfiorare mută, numită dor de țară, pe care el și alți înaintași ca el au simțit-o.

Preotul-poet și-a făcut din țară, limbă și neam, o tribună de luptă pentru împlinirea Unirii, dar nu a putut să vadă acest vis realizat în 1919, pentru că, în 1917, înaintea Marii Uniri din 1918, moare prematur. Rămân poemele cu valoare de testament, pentru că atâta timp cât vor dăinui oamenii acestui pământ, vor dăinui limba și țara. Referindu-se la această înaltă simțire românească ce se numește Alexei Mateevici, criticul literar George Călinescu afirma: „... ar fi fost un mare poet dacă trăia. Numai Eminescu a mai știut să scoată atâtea miresme din ritmurile poporane.”.

Renata ALEXE
noiembrie 2017

CUPRINS

3 Orientare școlară

5 Repere spirituale

7 Cronica revistelor

8 Ex libiris

12 Poesis

13 In memoriam

ARCADE